२०२१-२२

शास्त्री-परीक्षा

खण्डः–द्वितीयः, अधिसत्रम्–प्रथमम्

विषयः- अनिवार्यसंस्कृतम्, पत्र- द्वितीयम्

समयः - ३½होराः **सम्पूर्णाङ्कः – ७०**

निर्देशः – एकस्यां पंक्तौ दश शब्दाः प्रतिपृष्ठं च अष्टौ पंक्तयो लेख्याः ।

१. अधोलिखितेषुद्वौश्लोकौ सन्दर्भोल्लेखपुरस्सरं व्याख्येयौ- **१५**

क. बोधाय जातोऽस्मि जगद्धितार्थमन्त्या भवोत्पत्तिरियं ममेति।

चतुर्दिशं सिहगतिर्विलोक्य वाणीं च भव्यार्थकरीमुवाच।।

ख. इक्ष्वाकुवंशार्णवसम्प्रसूतः प्रेमाकरश्चन्द्र इव प्रजानाम्।

शाक्येषु साकल्यगुणाधिवासः शुद्धोदनाख्यो नृपतिर्बभूव।।

ग. दीप्त्या च धैर्येण च यो रराज बालो रविर्भूमिमिवावतीर्णः।

तथातिदीप्तोऽपि निरीक्ष्यमाणो जहार चक्षूंषि यथा शशाङ्कः।।

घ. अदृश्यरूपाश्च दिवौकसः खे यस्य प्रभावात् प्रणतैः शिरोभिः।

अधारयन् पाण्डुरमातपत्रं बोधाय जेपुः परमाशिषश्च।।

२. अधोलिखितासु सूक्तिषु द्वयोः आशयं संक्षेपेण स्फुटीकुरुत। **१०**

क. सार्धं तयाऽसौ बुभुजे नृपालः।

ख. सा लुबिनीनाम्नि वने मनोज्ञे।

ग. तस्मिन् वने श्रीमति राजपत्नी।

घ. लोकस्य मोक्षाय गुरौ प्रसूते।

३. अधोलिखिताः सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः- **४**

क. बुद्धचरिते कति सर्गाः?

ख. बुद्धचरितस्य रचयिता कः?

ग. बुद्धस्य पितुः नाम किम्?

घ. बुद्धस्य माता स्वप्रे किं ददर्श?

४. अश्वघोषस्य काव्यवैशिष्ट्यं वर्णयत। **१४**

अथवा

भगवतो बुद्धस्य जन्ममाहात्म्यं लिखत।

५. कानिचित् त्रीणि सूत्राणि सोदाहरणानि व्याख्येयानि। **१२**

क. हो ढः

ख. एकाचो बशो भष् झषन्तस्य स्ध्वोः

ग. धात्वादेः षः सः।

घ. सहेः साडः सः।

ङ. दिव औत्

६. कौचिद् द्वौ प्रयोगौ ससूत्रं साधनीयौ। **८**

क. विश्ववाट्

ख. लिड्

ग. दुहः

घ. अनड्वान्

७. अधोलिखितेषु कमप्येकमवलम्ब्य निबन्धो लेख्यः- **७**

क.बुद्धः

ख.विश्वशान्तिः

ग. भोटदेशः

****